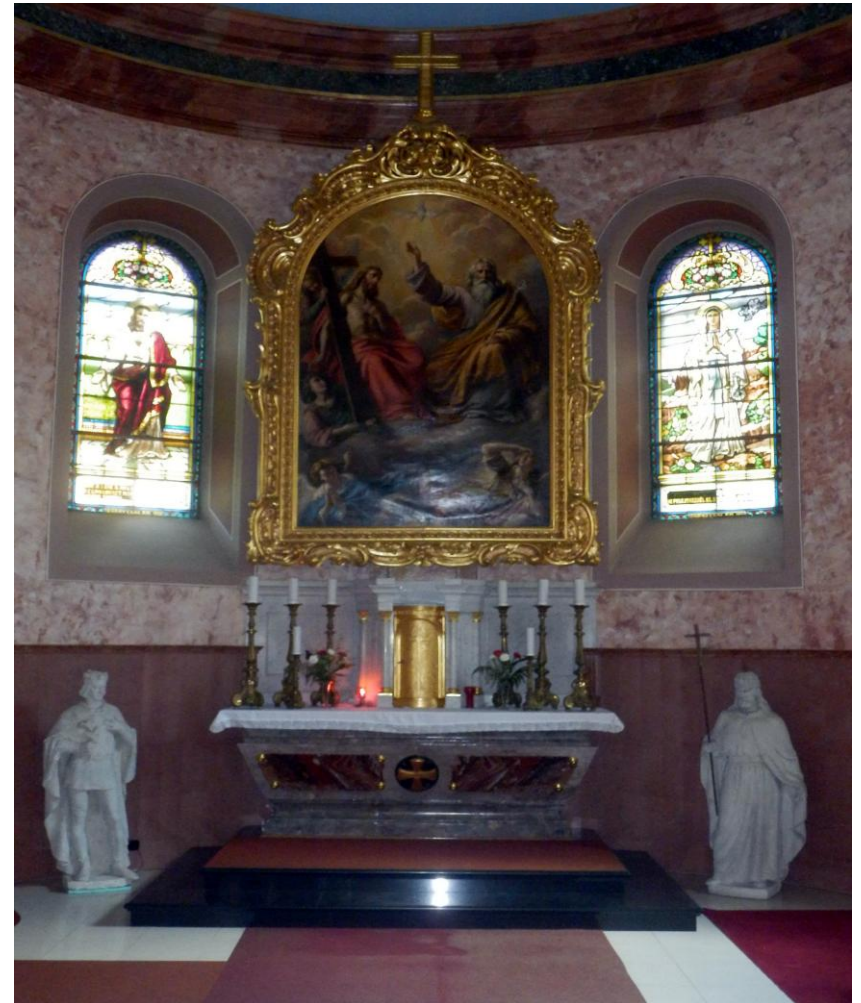

SZENTHÁROMSÁG VASÁRNAPJA

A VÁRADSZÖLLŐSI PLÉBANIATEMPLOM FŐOLTÁRA

**HÁTTÉRBE SZŰZ MÁRIÁT ÉS JÉZUS KRISZTUST ÁBRÁZOLÓ VITRÁLOK,
VALAMINT SZENT ISTVÁN ÉS SZENT IMRE SZOBROK**

SZENTHÁROMSÁG VASÁRNAPJA

Eredetileg csupán Pünkösöd nyolcada volt, de már a VII – VIII. században vannak nyomai a Szentháromság titka külön ünneplésének, különösen az arianizmus ellen küzdő Spanyolországban és Galliában. A VI. sz. második felében a Gelasianum (Misekönyörgések könyve), bár a Szentlélekről szólnak imádságai, először közli a Szentháromság prefációját (Qui cum unigenito Filio tuo ...) A VIII. században már van votív mise a Szentháromságról. A Nagy Károly – i birodalom liturgia- egyesítő mozgalmának bölcs vezetője, Alkuin (†804) tours-i apát, Nagy Károly magisztere készítette a Szentháromságról szóló misét. Stephanus, Lüttich püspöke (†920) vezette be Pünkösöd utáni vasárnap a Szentháromság ünnepét. A miséhez zsolozsmát is szerkesztett. Utódja az egész egyházmegyére kiterjesztette. Az egész liturgia célja a Szentháromság dicsérete. Minden imádságot az ő nevében kezdünk és fejezünk be: a zsolotárók végén a „ Dicsőség az Atyának a Fiúnak és a Szentléleknek „ kezdetű kis- doxológiát mondjuk, a szentmisében a „ Dicsőség a magasságban Istennek...„ kezdetű nagy doxológiát a Szentháromság tiszteletére. A Hiszekegy, a Sanctus, a Te Deum is a Szentháromság ünneplő dicsérete. Voltaképpen a karácsony, húsvét, pünkösöd titkáért is az egész Szentháromságot illeti a hálaadás és imádás. Már a X. század óta elterjedt szokás az Egyházban, hogy a két nagy ünnepi időszak (Karácsony, Húsvét) lezárása után külön ünnepet szentelünk a Szentháromság tiszteletére.

A Szentháromságra vonatkozó legfontosabb hitigazságok

1. Egy Istenben három személy van: az Atya, a Fiú, a Szentlélek. Mindhárom Isten, de egy az istenségük. Mindhárom mindenható, de közös a mindenhatóságuk. Mindhárom egyenlően örök, de egy és ugyanaz az örökkévalóságuk. Ezt röviden úgy mondjuk, hogy az egyetlen isteni természetet három személy birtokolja.
2. A Szentháromság a legnagyobb hittitok. Sohasem jöttünk volna rá, ha Krisztus ki nem nyilatkoztatja nekünk. Jézus megkeresztelkedésekor megnyílt az ég, a mennyből az Atya szózata hallatszott és a Szentlélek galamb képében szállt alá (Mt 3, 16-17). Jézus tanítványait megbízta: tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya a Fiú és a Szentlélek nevében. (Mt 28, 16-20). Sőt azután sem értjük meg emberi ésszel, mert titka a mi tapasztalatainkat felülhaladja. Ennek ellenére helyes az emberi értelem igyekezete, hogy amennyire képes, a kinyilatkoztatás segítségével behatoljon e titokba, mert így egyrészt belátja, hogy a hitigazságban nincsen belső ellentmondás, továbbá mert a mélyebb istenismeret nagyobb istenszeretetre indít.
3. Az egyházatyák a következőképpen próbálták megközelíteni a három személy egymáshoz való viszonyát: az Atya öröktől való, mélységes ismerettel tudja, megismeri önmagát.

Ezt a tudását egy örökkévaló szóban mondja ki, egy tökéletes képben vetíti ki magából. Mivel az Atya lényege az ő önmegismerése és a kimondott szó, a kép egyaránt tökéletes, azért az annyira teljesen visszatükrözi az Atyát, hogy maga is Személy, habár minden tulajdonsága közös marad az Atyával. Ezért mondjuk a második isteni személyt Igének. E szellemi folyamatra legjobb emberi hasonlat a születés, ezért hívjuk az Igét az Atya Egyszülött Fiának. – Az Atya és a Fiú egymásra pillantva a végtelen tökéletességet látja és szereti. Ez a szeretet egybekapcsolja őket, kölcsönös áramlást indít, s e kölcsönös szeretetből származik a Szentlélek, aki ezzel lezárja, teljessé teszi az isteni életet.

E szellemi folyamatra legjobb hasonlat a „lehelés”, s ezért hívjuk a harmadik isteni személyt Léleknek. Az elmondottakat röviden szentháromsági *eredéseknek* hívjuk.

4. A háromságos lét az Isten belső életéhez tartozik, tehát nincs benne előbb és utóbb, hanem öröktől fogva és örök időig tartó „állapota”, Istennek.

A Lét - az Értelem – az Akarat emberi hármassága Istenben végtelenül tökéletesebben jelenik meg a három személyben: az Atya a a Lét forrása, a Fiú az isteni megismerés (Értelem) szülötte, a Lélek a tökéletes Akaratból (Szeretésből) származik.

5. Az isteni személyek nemcsak egyenlő, egyforma, hanem azonos természettel bírnak. Mégis az isteni természet egy – egy vonása számunkra különösen világosan jelenik meg egy – egy személyben. Jogos, ha ezt benne külön is imádjuk, föltéve, hogy ezzel nem vonjuk meg a többi személytől. Ezt nevezük tulajdonításnak. Így tulajdonítjuk az Atyának a világ teremtését, a legfőbb hatalmat, a lét teljességét. Így tulajdonítjuk a Fiúnak a világ megváltását, a legfőbb bölcsességet, Isten irgalmának és szeretetének kijelentését. Így tulajdonítjuk a Szentléleknek a világ megszentelését, az erőt, az elevenítő tevékenységet, a szeretet ihletését.

6. A Szentháromság a világban mindent együtt végez. De két munkával mintegy különleges megbízást adott egy- egy személynek, holott mindkét esemény mögött ott áll az egész Háromság. Ezt nevezük szentháromsági küldésnek. Az Atya elküldte a Fiút, hogy a Szentlélek közreműködésével a megváltás művét véghezvigye.

Az Atya és a Fiú elküldte Pünkösdkor a Szentlelket, hogy a történelem végéig az Egyházat védje és irányítsa. E küldések megfelelnek az egyes isteni személyeknek, hiszen a megváltásban a Fiú az emberekkel is közli az istenfiúság kegyelmét, a Szentlélek pedig a szeretetben teljessé teszi, megerősíti a megváltás művét.

Miért nyilatkoztatta ki nekünk Isten a Szentháromság titkát?

1. „Most már barátainknak hívlak titeket, mert mindazt, amit az Atyától hallottam, tudtul adtam nektek., (Ján 15,15) Az igazi szeretet- kapcsolat megkívánja, hogy megismerjük a másikat és minél többet tudjunk róla. Isten megtisztel barátságát mutatja ki azzal, hogy szentháromságos életét nekünk tudtul adja.

(*Meghajlás*) Dicsőség az Atyának és Fiúnak,* és Szentlélek Istennek. Miképpen kezdetben vala most és mindenkor, * és mindörökkön örökké. Ámen.

Antifona: Téged egynek ...

Mi Atyánk ...

VI. Könyörgés és befejezés

Pap: Az Úr legyen veletek! *Hívek:* És a te lelkeddel!

(*Ha nem pap vezeti:* Uram, hallgasd meg könyörgésemet! *H.:* És az én kiáltásom jusson eléd!)

Könyörögjünk!

Mennyei Atyánk, te elküldted a világba Fiadat, az igazság Igéjét és a megszentelő Szentlelket, és ezzel kinyilatkoztattad belső életed csodálatos titkát. Add hogy az igaz hit megvallásával a Szentháromság dicsőségét megismerjük, és a fölséges hatalmú egy Istent imádjuk.

A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön-örökké. *H:* Ámen.

Pap: Az Úr legyen veletek! *Hívek:* És a te lelkeddel!

(*Ha nem pap vezeti:* Uram, hallgasd meg könyörgésemet! *H.:* És az én kiáltásom jusson eléd!)

Előénekesek: Mondjunk áldást az Úrnak! *Hívek:* Istennek legyen hála!

Pap: A meghalt hívek lelkei Isten irgalmából béke-ségben nyugodjanak.

Hívek: Ámen.

IV. Himnusz és verzikulus:

1. Ó, mi szent Atyánk, irgalmas és kegyes! Isten szent Fia, Urunk Jézus Krisztus! Ó, vigasztaló, éltető Szent Lélek: egy örök Isten!
2. Ó Szentháromság, nagy és erős egység! Igaz istenség, mérhetetlen jószág! Angyalok fénye, árva népnek vigasz: világ reménye!
3. Amit alkottál, mind tenéked szolgál, sok teremtményed megdicsőít téged, mi is tenéked dicséretet zengünk: hallgasd meg kérünk!
4. Dicsőség néked, mindenható Isten, három személyben egylényegű Fölség, tisztelet, áldás, himnusz illet téged, most és örökké. Amen.

Verzikulus:

V: Áldjuk az Atyát és a Fiút a Szentlélekkel együtt!

R: Dicsérjük és magasztaljuk őt mindörökké!

V. Magnificat: Antifona: 1 tónus

Té-ged egy-nek lé-nyegben, háromnak sze-mély-ben

i-gaz hit - tel val - lunk, föl-sé - ges Úr Is - ten.

(Keresztvetés) †MAGASZTALJA * az én lelkem az Urat.

2. És örvendezik az én lelkem, * az én üdvözítő Istenemben.
3. Mert meglátta az ő szolgálójának alázatosságát, * és íme, mostantól fogva boldognak mondanak engem minden nemzetek.
4. Mert nagy dolgot cselekedett énvelem a Hatalmas, * és szent az ő/neve. (Antifona)
5. És az ő irgalmassága nemzetségről nemzetségre, * azokon, kik őt félik.
6. Hatalmasságot cselekedett az ő karjával, * szétszórta a gőgösöket szívüknek elbizakodottsága által.
7. Lette a hatalmasokat a székről, * és fölmagasztalta az alázatosakat.
8. Az éhezőket betöltötte jókkal, * és a gazdagokat üresen küldte el. (Ant.)
9. Fölvette Izraelt az ő szolgáját, * hogy ne felejtse irgalmasságát.
10. Miképpen megmondotta vala atyáinknak, *
Abrahámnak és az ő ivadékának mindörökké.

2. „Az örök élet az, hogy megismerjenek Téged, (Ján 17, 3). Jézus előkészít minket az örök életre azzal, hogy hírt ad nekünk arról a Szentháromságról, akit majd színről színre láthatunk.

3. A Szentháromság titka által felismerjük, hogy Isten nem csak végtelen hatalom, hanem lényege a Szeretet – nemcsak teremtményei iránt, hanem mindenekelőtt belső, egyáltalán nem magányos életében.

4. Ez mibennünk is sokszorosra növeli a szeretetet. A szentháromsági személyek megismerése mindig új és új indítást ad szeretetünkhöz. Istennel nem csak mint Egy-gyel léphetünk kapcsolatba, hanem az isteni személyekhez külön - külön is fohászkozhatunk.

Hogyan tartuk meg Szentháromság ünnepét?

1. Az ünnepet az tudja jól megtartani, aki minden napját a Szentháromság tiszteletére szenteli. Keresztvetésünk, a Dicsőítések imádkozása, szívünk mélyén ébren tartott hódolat teremti meg azt a bensőséges viszonyt, mely ünnepi dísz kíván ezen az ünnepen.
2. Mélyedjünk el jobban e napon a Szentháromság megismerésében, imádkozzuk el a Háromság megvallását, merüljünk el imáadásba, s kérjük segítségét egész életünkre, különösen a most kezdődő évközi időre.
3. A Szentháromság legszebb megvallása és imádása a TE DEUM éneklése. Imádkozzuk otthon, s énekeljük közösen a mai mise végén (de a mai ünnepen kívül is) az ősegyház e felséges himnuszát.

Mi a bűcsű? (Lat. indulgentia)

A bűcsű Isten színe előtt a már megbocsátott bűnökért járó, ideigtartó büntetések elengedése, melyet a keresztény hívő, aki megfelelően fölkészült és teljesítette a kiszabott föltételeket, elnyer önmaga vagy a megholtak számára az Egyház segítségével, amely mint a megváltás szolgálója Krisztus és a szentek elégtételt nyújtó érdemeinek kincstárát hivatalosan kezeli és abban részesít.

A teljes bűcsű elnyeréséhez **el kell végezni a bűcsűvel ellátott cselekményt** (ez esetünkben a templombűcsű ünnepén a templomunkban bemutatott szentmisén való részvétel), és teljesíteni kell három föltételt: **szentgyónás, szentáldozás és imádság a Szentatya szándékára**. Ezenfelül szükséges, hogy ki legyen zárva minden bűnös ragaszkodás, beleértve a bocsánatos bűnöket is. Ha nincs meg ez a teljes fölkészültség, vagy nem teljesülnek a mondott föltételek, a bűcsű csak részleges lesz. A három föltételt teljesíteni lehet az előírt cselekmény elvégzése előtt vagy után akár több nappal is; helyes azonban, hogy a szentáldozás és az imádság a Szentatya szándékára azon a napon történik, amelyen az előírt cselekedeteket elvégezzük. Fontos tudni, hogy egy napon csak egy teljes bűcsűt lehet elnyerni. **A Szentatya szándékára történő imádkozás föltételeinek teljesen eleget teszünk**, ha elmondunk a Szentatya szándékára egy Miatyánkot és egy Üdvözlégyet.

SZENTMISE

Dominica Sanctissimae Trinitatis

GYÚJTÓÉNEK : D.U. 131

1. Szentháromságnak életem, halálom, s testemmel együtt lelkemet ajánlom. Tégedet imádlak, mindörökkön áldlak: oszthatatlan Istenség, Háromságban egy fölség!
2. Méltó dicséret légyen az Atyának, kit vall a föld, és vall az ég urának. Szüntelen dicsérünk, érted ég mi szívünk: oszthatatlan Istenség, Háromságban egy fölség!
3. Az Istenember áldassék mitőlünk, ő, kinek hulló vére által élünk, mert csak érte juttat testi-lelki jókat oszthatatlan Istenség, Háromságban egy fölség!
4. Szentlélek Úrnak zengjük víg dalunkat, hozzá emelvén szívünket, szavunkat, adja bő kegyelmét, lángoló szerelmét oszthatatlan Istenség, Háromságban egy fölség!

INTROITUS : D.U. 130 b BENEDICTA SIT Tób. 12,6 / 8. zs. 2.4.

Imádás a Szentháromságnak a teremtésben megnyilvánuló fölsége láttán – és hálaadás ugyanezen Háromságnak a megváltás műveiben megtapasztalt jósága miatt.

Ál- dott lé- gyen a Szenthá- rom- ság, az osz- tat- lan Egy- ség!

Mondjunk há- lát né- ki, mert irgalmasságot tett ő vé- lünk.

(8.t.) † *

Uram mi Urunk, mily csodálatos a te neved az egész /földön * dicsőség magasztosabb az /egeknél. Látom az eget a te ujjaidnak /művét * a holdat és a csillagokat melyeket te al/kottál. **Ant.**

Dicsőség az Atyának és /Fiúnak * és Szentlélek /Istennek. Miképpen kezdetben vala most és /mindenkor * és mindörökkön örökké /ámen. **Ant.**

1. **Boldog ember az, ki az Úrat /féli, *** az ő parancsolatait igen /kedveli.
2. Hatalmas léssen magva a /földön, * az igazak nemzetsége megál/datik.
3. Dicsőség és gazdagság az ő /házában, *
és az ő igazsága megmarad örökkön /örökké.
4. Az igazaknak a sötétségben világosság /támad: *
Ő az Irgalmas, Könyörülő és /Igaz.
5. Jól léssen annak, ki könyörül és szívesen /ád, †
az ő dolgait igazul /rendezi, * meg nem inog az mindö/rökké.
6. Örök emlékezetben léssen az /igaz, * nem fél a gonosz - hírhal/lástól.
7. Erős a szíve, mivelhogy az Úrban bí/zik, † bátor az ő /szíve, *
azért nem retteg, mígnem meglátja ellenségeinek /bukását.
8. Osztogat, adakozik a szegények/nek, † az ő igazsága
megmarad örökkön /örökké, * felemeltetik a feje dicső/séggel.
9. A bűnös látja ezt és harag fogja /el, † fogát csikorgatja és
irigységben emészt /magát, * a gonoszok kívánsága
semmivé /leszen. (Meghajlás) DICSŐSÉG AZ ATYÁNAK
ÉS /FIÚNAK, * ÉS SZENTLÉLEK /ISTENNEK.
Miképpen kezdetben vala most és / mindenkor, *
és mindörökkön-örökké. /Ámen.

Antifona: Boldog ember...

III. Capitulum és rezponzorium

Törekedjete rá, hogy a béke kötelékével fenntartsátok a lelki egységet!
Egy a Test és egy a Lélek, mint ahogy hivatástok is egy reményre szól.
Egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség. Egy az Isten, mindnyájunk Atyja, aki
mindennek fölötte áll, mindent áthat, és mindenben benne van. (Ef 4, 3-6)
(A végén közösen válaszolunk:) ISTENNEK LE/GYEN HÁLA

Responzorium:

Áldjon meg minket az Isten, a mi Istenünk, áldjon meg minket az Isten.

V: És féljék őt mind * a földnek határai.

R: Áldjon meg minket az Isten

V: Dicsőség az Atyának és a Fiúnak, * és a Szentléleknek.

R: Áldjon meg minket az Isten, a mi Istenünk, * áldjon meg minket az Isten.

2. Ant. 4. tónus

E-rő-sek mind az ő végzése-i, szilárdan áll-nak, igazak minden időkre.

Zsolt. 110: (Isten dicsőítése az Egyháznak juttatott Jótéteményekért)

1. Hálát adok néked Uram, **teljes /szívemből, ***
az igazak tanácsában és gyülekeze/tében.
2. Nagyok az Úrnak /művei, * ismerjék meg őket mind, **akik sze/retik.**
3. Főnség és ékesség **az ő /művében, ***
és igazsága megmarad örökön ő/rökké.
4. Emlékezetet szerzett csodatetteinek az irgalmazó és könyörülő /Isten, *
eledelt adott az **őt /félőknek.**
5. Megemlékezik az ő szövetségéről /örökké, *
cselekedeteinek erősségét hirdeti **az ő /népének.**
6. Hogy nekik adja a hitetlenek **örök/részét, ***
az ő kezénekműve: igazmondás és igaz /ítélet.
7. Erősek mind az ő végzése/i, † szilárdan állnak minden /időkre, *
hűségben és igazságban hajtja **végre /öket.**
8. Válságot küldött **az ő /népének, ***
megparancsolta örökké az ő **szövet/ségét.**
9. Szent és rettenetes **az ő /neve, *** a bölcsesség kezdete az **Úr fé/lelme.**
10. Jól gondolkodnak mind, akik eszerint cselekednek, ’*’
az ő dicsérete pedig megmarad **örökön ő/rökké.**

(Meghajlás) **DICSŐSÉG AZ ATYÁNAK ÉS /FIÚNAK, ***
ÉS SZENTLÉLEK /ISTENNEK.

Miképpen kezdetben vala **most és /mindenkor, *** és mindörökön **örökké.**
/Ámen.

Antifona: Erősek mind az ő végzései, ...

3. Ant: 8. tónus

Bol-dog em-ber ki az Úr pa-ran-csát ked-ve-li.

Zsolt. 111: (Az igazak jutalmáról és a bűnösök büntetéséről)

KYRIE: D.U. 418

E: Kyrie eleison. H: Minden javaknak kútforrása, ki a földet megújítod
Szent Lelkeddel. Kyrie eleison, Kyrie eleison!

E: Christe eleison. H: Atyának örök dicsősége, ki megígérted és elküldötted
a Szent Lelket. Christe eleison, Christe eleison!

E: Kyrie eleison. H: Atya és Fiú szeretete, töltsd be lelkünk kegyelmeddel,
ó Szent Lélek! Kyrie eleison, Kyrie eleison!

GLORIA: D. U. 422

Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség a jóakarátú embereknek. Dicsőítünk téged, áldunk téged, imádunk téged, magasztalunk téged, hálát adunk néked nagy dicsőségedért, Urunk és Istenünk, mennyei Király, mindenható Atyaisten. Urunk, Jézus Krisztus, egyszülött Fiú, Urunk és Istenünk, Isten Báránya, az Atyának Fia, te elveszed a világ bűneit, irgalmaz nekünk; te elveszed a világ bűneit, hallgasd meg könyörgésünket. Te az Atya jobbán ülsz, irgalmaz nekünk. Mert egyedül te vagy a Szent, te vagy az Úr, te vagy az egyetlen Főlség, Jézus Krisztus, a Szentlélekkel együtt, az Atyaisten dicsőségében. Ámen.

GRADUALE: D.U.130b / 1 BENEDICTUS ES Dán. 3, 55-56

Bármennyire csodálatos az, hogy az Isten megnyilatkozott az emberek felé, az ő végtelen tökéletessége és boldogsága önmagában van, az ő háromságos belső életében. „Mégközelíthetetlen fényességben lakik” (1 Tim 6,16), s méltán mondjuk: „hálát adunk neked a te nagy dicsőségedért!”

Ál-dott vagy, U-ram, ki átlátod a mély-sé-ge- ket *

és a kerubok fö- lött tró- nolsz. **Áldott vagy...**

V/ Áldott vagy, Uram, az ég erősségében * és dicséretes / mindörökké.

N: Ki a kerubok fölött trónolsz. Áldott vagy...

Vagy: VÁLASZOS ZSOLTÁR

A Dicséretre méltó és magasztos örökön örökké. (Dán 3, 52b)

B Boldog az a nemzet, * melyet az Úr örökbe fogadott. (32.zs. 12b v.)

C Uram, mi Urunk, * mily csodálatos a te neved az egész világon. (8.zs.2a v.)

ALLELUJA:

Al - le - lu - ja.

V: Dicsőség az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek: *Istennek, aki van, aki volt és aki eljön újra! Jel 1, 8

CREDO: D.U. 484 / 1

Hiszek az egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek, minden láthatónak és láthatatlannak Teremtőjében. Hiszek az egy Úrban, Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában, aki az Atyától született az idő kezdete előtt. Isten az Istentől, Világosság a Világosságtól, valóságos Isten a valóságos Istentől, született, de nem teremtmény, az Atyával egylényegű; és minden általa lett. Értünk, emberekért, a mi üdvösségünkért leszállt a mennyből. Megtestesült a Szentlélek erejéből Szűz Máriától, és emberré lett. Poncius Pilátus alatt értünk keresztre feszítették, kínhalált szenvedett és eltemették. Harmadnapra feltámadott az Írások szerint, fölment a mennybe, ott ül az Atyának jobbján, de újra eljön dicsőségben, ítélni élőket és holtakat, és országának nem lesz vége. Hiszek a Szentlélekben, Urunkban és éltetőnkben, aki az Atyától és a Fiútól származik; akit éppúgy imádunk és dicsőítünk, mint az Atyát és a Fiút. Ő szólt a próféták szavával. Hiszek az egy, szent, katolikus és apostoli Anyaszentegyházban, vallom az egy keresztséget a bűnök bocsánatára, várom a holtak feltámadását és az eljövendő örök életet. Ámen.

OFFERTORIUM: G. H. 234 BENEDICTUS SIT DEUS Tób 12,6 / Dán 3,55

A megközelíthetetlen fenségben lakozó Isten, a második Személy elküldése által, irgalmasságot cselekedett velünk. A húsvéti misztériumért ma hálát adunk az egész Szentháromságnak.

Áldott legyen az Isten, + az Atya, a Fiú /és a Szentlélek, *

R.) mert irgalmasságot cselekedett velünk.

V.1) Áldott vagy, Uram, ki átlátod a mély/ségeket, †
és a kerubok fölött /trónolsz. R.)

V. 2) Áldjuk az Atyát és a Fiút a Szentlélek/kel együtt, †
dicsérjük és felmagasztaljuk őt mindö/rokké! R.)

O Pater Sancte D.U. 130

1. Ó, mi szent Atyánk, irgalmas és kegyes! / Isten szent Fia, Urunk
Jézus Krisztus! / Ó, vigasztaló, éltető Szent Lélek: / egy örök Isten!
2. Ó Szentháromság, nagy és erős egység! / Igaz istenség, mérhetetlen
jószág! / Angyalok fénye, árva népek vigasz: / világ reménye!
3. Amit alkottál, mind tenéked szolgál, / sok teremtményed megdicsőít
téged, / mi is tenéked dicséretet zengünk: / hallgasd meg kérünk!
4. Dicsőség néked, mindenható Isten, / három személyben egylényegű
Fölség, / tisztelet, áldás, himnusz illet téged, / most és örökké. Ámen.

SANCTUS: D.U. 448

Szent vagy, szent vagy, szent vagy, mindenség Ura, Istene.
Dicsőséged betölti a mennyet és a földet. Hozsanna a magasságban.
Áldott, aki jön az Úr nevében. Hozsanna a magasságban.

AGNUS DEI: D.U. 461

Isten Báránya, te elveszed a világ bűneit: irgalmazz nekünk.
Isten Báránya, te elveszed a világ bűneit: irgalmazz nekünk.
Isten Báránya, te elveszed a világ bűneit: adj nekünk békét.

VESPERÁS - ESTI DICSÉRET

I. Bevezetés Magyarul

Pap: Isten, figyelmezz az én segítségemre!

Nép: Uram, siess megsegíteni engem!

(Meghajlás) Pap: Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek,

Nép: miképpen kezdetben vala, most és mindenkor, és mindörökkön örökké.

Ámen. Alleluja.

Latinul

Pap: Deus in adiutorium meum intende!

Hívek: Domine, ad adjuvandum me festina!

P: Glória Patri et Filio et Spiritui Sancto,

H: sicut erat in principio et nunc et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Alleluia.

II. Zsoltározás: 1 Ant. 1. tónus

Ülj az én job-bom- ra, mon-dá az Úr az én Uramnak.

Zsolt. 109:(A Messiás istenségéről, emberségéről, királyságáról és papi méltóságáról)

1. Mondá az Úr az én / Uramnak, * Ülj az én job / bomra.
2. Míg ellenségedet zsámollyá / teszem * a te lába / idnak.
3. A te erődnek pálcáját kibocsátja az Úr / Sionból, *
uralkodjál a te ellenségeid köze / pette.
4. Tenálad van az elsőség a te hatalmadnak napján a szentség / fényében, *
magamból szültelek téged a hajnali csillag / előtt.
5. Megesküdt az Úr és meg nem / bánja, *
Pap vagy te mindörökké Melkizedek rendje /szerint.
6. Az Úr áll a te jobbod /felől, * haragja napján eltapossa a kirá/ lyokat.
7. Ítéletet tesz a nemzetek kö/zött,† a holttesteket halomba /gyűjti, *
összezúzza fejüket a széles harc/mezön.
8. Útja közben a patakból /iszik, ’*’ azért emeli magasra büszkén a /fejét.
(Meghajlás) DICSŐSÉG AZ ATYÁNAK ÉS /FIUNAK, *
ÉS SZENTLÉLEK IS/TENNEK. Miképpen kezdetben vala most és
/mindenkor,* és mindörökkön örökké. /Ámen.
Antifona: Ülj az én jobbomra, ...

Megtanuljuk, hogy az imádságban ne az újat és egyénit keressük, hanem azt éljük át, amit Istentől kaptunk. A zsolozsmázó megtanulja, hogy az őszinteség nem föltétlenül azt jelenti, hogy ami szívünkben van, az legyen szájunkon, hanem fordítva is történhet: az Istentől kapott imádságot mondja szájunk, s ahhoz formálódik szívünk. A zsolozsma megtanít az értelem és az érzelem egyensúlyára vallásos életünkben.

10. "Zengjetelek értelemmel!" - int a zsoltár (*Zsolt.46,8*). A papnak és a hívőnek törekednie kell arra, hogy egyre több értéssel zendüljenek meg a szent szövegek. Ebben segítenek a liturgikus elmélkedő könyvek (...).

11. A zsolozsmát a közösség általában ünnepélyesen végzi: pap vezetésével, segédlettel (gyertya- és tömjénvívők). Az éneket az előénekesek irányítják. Szükség esetén azonban pap nélkül is énekelheti a plébánia közössége, vagy kisebb hívőközösség. Ilyenkor a tömjénezés elmarad, a papot illető részeket is az előénekesek mondják, olykor kissé változó szöveggel, ahogy alább olvasható.

12. A zsolozsma megtanulása első időben munkával jár. Hosszabb ideig tartó rendszeres zsolozsmázás segít minket a szövegek és a formák teljes elsajátítására, átélésére.

COMMUNIO: D.U. 130c *BENEDICIMUS DEUM* Tób 12,6. / 13,2.3.4.6.

Dicsőítsétek ti Izrael fiai, vagyis az Egyház gyermekei „ minden élő előtt ” a Háromságos Egyistent. Legyen tanúságtétel e hit mellett dicsérő imádságunk – és őt dicsőítő jötteink! „ Úgy fényeskedjék a ti világosságotok az emberek előtt, hogy látván jötteiteket, dicsőítsék a ti mennyei Atyákatok! (Mt 5,16) Szép üzenet éppen áldozás közben.

Áld-juk a mennyek Is- te- nét most min- den é- lők e- lőtt,

s mondjunk há- lát né- ki, mert irgalmasságot tett ő vé-lünk.

(8.t.) † *

Áldott legyen az élő /Isten * mert uralma örökké /tartó. Dicsőítsétek, Izrael /fiai * a pogány népek /előtt. **Ant.** Magasztaljátok minden élőlény előtt † mert ő a mi Urunk, ő a mi /Istenünk * ő a mi Atyánk örökkön /örökké. Dicsőítsétek az Urat jötet/tekkel * és adjatok hálát az örökkévalóság Kirá/lyának! **Ant.**

SZENTSÉGI ÉNEKEK : D.U. 163

1. Itt jelen vagyon az Istennek Fia, itt jelen vagyon feláldozott Bárány, Itt jelen vagyon erős, igaz Isten: a Jézus Krisztus.
2. Itt jelen vagyon mi édes Teremtőnk, itt jelen vagyon a mi Közbenjárónk, Itt jelen vagyon Vigasztaló társunk: a Jézus Krisztus.
3. Itt jelen vagyon Út, Igazság, Élet, itt jelen vagyon a mennyei Fölség, Itt jelen vagyon fényes Világosság: a Jézus Krisztus.
4. Itt jelen vagyon váltságunknak Napja, itt jelen vagyon bűnünk megrontója, Itt jelen vagyon szeretetnek lángja: a Jézus Krisztus.
5. Itt jelen vagyon a mi Vigaszágunk, itt jelen vagyon Őrizőnk, Oltalmunk, Itt jelen vagyon lelki bátorítónk: a Jézus Krisztus.
6. Adja mi nekünk az Ő szent országát, hogy megláthassuk szentséges lakását, Angyali karból tiszta szép orcáját, és ő Szent Atyját. Ámen

D.U.183

1. Ó, szentséges, ó, kegyelmes, édességes Jézusom! Dicsértessél, tiszteltessél, én megváltó Krisztusom! Szállj be szívem hajlékába, jöjj be lelkem pitvarába, ott nyugodjál, ott lakozzál, soha el se távozzál!
2. Angyaloknak tápláléka, jöjj el e szent Ostyában! Jöjj, kegyelem áradása egy kicsinyke pohárban! Táplálj az Úr szent testével, itass omló dús vérével, engedj mindig nála lennem, ő maradjon énbennem!

D.U.168

1. Zálogát adtad, ó Jézus, örök szeretetednek, - rendelvén e nagy Szentséget, és adván tiednek, - hogy teveled egyesüljünk, - s téged viszont szeressünk; - örök hála és imádás legyen azért nevednek. 2. Irgalmadban nem vizsgáltad a mi gyarlóságunkat, - és ellened elkövetett sok hálátlanságunkat. Megmenteni így akartál, - azért értünk meghaltál; Eltörölvén a keresztfán régi adósságunkat. 3. S hogy haláloed szent emlékét minden nap megülhessük, - hagytad ezt a nagy Szentséget, hogy magunkhoz vehessük. Csodálatos kincset adtál, - és közöttünk maradtál; - véghetetlen jóságodért add, hogy mindig szeressünk.

D.U. 169

1. Égből szállott szent kenyér, - értünk ontott drága vér: - hittel áldunk és imádunk, - bár az elme föl nem ér. 2. Véghetetlen Istenség, - szerető nagy kegyesség! - Az oltáron velünk áldjon - Tégedet a föld s az ég! 3. Ó mennyei seregek, - velünk egyesüljete! - Tiszta lelkek, az Istennek - irgalmáról zengjete! 4. Nap, hold s fényes csillagok, - imádságra gyűljete! - Hitünk fénye őt dicsérje, - kit ragyogva áldote! 5. Legyen egy szív, egy lélek - azokban, kik dicsérnek! - Ó nagy Isten, e szentségben - nyerjek meg, mit remélnek! 6. Reménységünk csak Te vagy, - Jézus, kérünk, el ne hagyj! - Légy vezérünk, s hogy célt érjünk, - országodba befogadj!

D.U. 156

1. a.) *O salutaris Hostia, - quae caeli pandis ostium: - bella premunt hostilia, - da robur, fer auxilium!*
- b.) Ó, üdvösséges áldozat, - ki mennynek tárod ajtaját, - harcot harcolva szenvedünk, - Úr Jézus, kérünk, adj erőt!
2. a.) *Uni trinoque Domino - sit sempiterna gloria, - qui vitam sine termino - nobis donet in patria.*
- b.) Egy-Háromságos Istenünk, - most dicsőítünk Tégedet, - ki országodban minékünk - adj mindörökre életet! Ámen.

TE DEUM: D.U. 369

1. Téged Isten dicsérünk, / Téged Úrnak ismerünk.
2. Téged, örök Atyaisten, / mind egész föld áld és tisztel.
3. Téged minden szép angyalok, / kerubok és szeráfkarok.
4. Egek és minden hatalmak, / szüntelenül magasztalnak.
5. Szent vagy, szent vagy, / erősséges szent Isten vagy!
6. Nagyságoddal telve ég, föld, / dicsőséged mindent bétölt.
7. Téged dicsér, egek Ura, / apostolok boldog kara.
8. Dicséretes nagy próféták / súlyos ajka hirdet és áld.
9. Jeles mártírseregek / magasztalnak Tégedet.
10. Vall tégedet világszerte / szent egyházad ezerszerte.
11. Ó, Atyánk, Téged / s mérhetetlen nagy fölséged.
12. S azt ki hozzánk töled jött le, / Atya igaz Egyszülöttje.
13. És áldjuk Veled / Vigasztaló Szentlelkedet.

közösen végezzék.” (Lit. Konst. 85. és 100.) – A vesperás tehát a plébánia istentiszteleti rendjéhez hozzátartozik!

5. A zsolozsma gerincét a zsoltárok alkotják. A zsoltárkönyv az egyetlen imádságos könyv, amelyet Isten sugalmazott! Egyszerű szavakkal az ember kegyelmi, vallási, sőt természetes életének alapvető tényeit mondja ki Isten színe előtt. A zsoltárok „szent edényében” elfér minden ember minden problémája. A zsoltárok azonban még egy újabb értelmet nyernek az Újszövetségben: a bennük lévő jövendölések Krisztusban beteljesedtek. A zsoltárokat imádkozta Krisztus és utána az apostolok, s minden keresztény századok. A zsoltár az Újszövetség imádsága. A Szentírásból valók még a zsolozsma rövid olvasmányai, az elmélkedő felelő énekek és átvezető verzikulások, s többnyire a zsoltárt keretező antifonák is. Ezeknek tartalma sokszor az isteni igazságok megszólaltatása. A zsoltárok Újszövetségi folytatói a canticum-ok (Mária, Zakariás, Simeon hálaénekei) és a nagy katolikus költő teológusoktól származó verses himnuszok.

6. E szent szövegek a zsolozsmában nem véletlenszerű sorrendben szólnak meg. A különböző énekműfajok (antifóna, rezpózórium, stb.) más-más jelentéssel és hangulattal telítik még ugyanazt a szöveget is. A részek egymásutánját az Egyház finom érzékkel századok alatt csiszolta ki, hogy azok mind a tartalmat, mind pedig a közösségi imádság lélektani igényeit legjobban szolgálhassák. Az esti dicséret imádságait két féle rendben mondhatjuk. Az Egyház ősi (legalább 1500 éves) imádkozási rendszere maradt fenn a magyar népvecsernyében is. E szerint először az ószövetségi zsoltárokat kell mondani, középpontban a szentírási szakasz és felelő ének áll. A zsoltárok újszövetségi megfelelője, a himnusz lendíti föl magasba az érzelmeket, s vezet a tetőponthoz: a canticum-hoz és a napi könyörgéshez.

A Liturgia Horarum a himnusszal kezdi az imaórát, s ezután következnek a zsoltárok, a felelő énekhez pedig azonnal kapcsolódik a canticum. (...)

7. A zsolozsma fontos alkotó része a különböző szabályok, mozgások, szertartási szimbólumok rendszere. A művészi tér, a ruhák, az asszisztencia, a világítás, az előírt mozdulatok elmélyítik a szöveg hatását, s az emberi kultúra értékeit is bemutatják ünnepi áldozat gyanánt Istennek – egyben nevelődik rajtuk a zsolozsmát végző közösség is.

8. A zsolozsma nem magánimádság! A zsolozsmát végzők nem saját pillanatnyi vallásos élményüket fejezik ki, hanem az Egyház legfontosabb mondanivalóit veszik ajkukra. Belevetik magukat egy őket felülmúló, őket felemelő imádság áradatába, s oly magasra juthatnak, melyre saját személyükhöz ragaszkodva nem lettek volna képesek.

9. Ugyanakkor a zsolozsma az imádság iskolája. Megtanuljuk belőle, hogy imádságunk az isteni igazságból nőjön ki, hogy az üdvösség, megváltás szent, egyetemes ügyeit tudjuk elsősorban elimádkozni, – hogy az imádságban dicsőíteni, szemlélni, Isten műveit megvallani, azokról megemlékezni is kell, nem csak kérni; sőt Isten szavát megfelelő módon hallgatni is imádság!

TANÍTÁS A ZSOLOZSMÁRÓL

1. A zsolozsma, az Egyház nyilvános, közös, hivatalos imádsága. Benne a Szentírásból és Szenthagyományból vett szövegeket énekelve, a megszabott imaórákat megtartva, megvalósítja a folyamatos Isten-dicséretet.

2. A II. Vatikáni Zsinat tanítása szerint „amikor Krisztus Jézus, mint az új- és örök szövetség Főpapja, magára vette az emberi természetet, akkor ennek a földi számkivetésnek helyére magával hozta azt a himnuszt, amely a mennyei hazában öröktől fogva zeng. Az egész emberi közösséget maga köré gyűjtötte, hogy vele együtt, közösségben énekeljék az Isten-dicséretnek ezt az égi énekét. Ezt a papi feladatát folytatja most is Egyháza által, amely ... a szent zsolozsma végzésével szünet nélkül dicséri az Urat és az egész világ üdvösségéért közbenjár. A szent zsolozsma az ősi krisztusi hagyományokból úgy épült ki, hogy az Isten dicsérete által a nappalnak és éjszakának egész folyamatát megszentelje. Amikor tehát ... a dicséretnek ezt a csodálatos énekét szabály szerint megvalósítjuk, akkor ez a Jegyesnek hangja, amellyel Völegényéhez be-szél. De még inkább magának *Krisztusnak imádsága* ez, amelyet mintegy a maga Testével együtt küld az Atyához.” (Liturgikus Konstitúció 83.84)

3. A zsolozsma imaórái a következők: legősibb, még az Ószövet-ségre visszamenő hagyomány a reggeli (hajnali) és esti (alkonyati) dicséret, a Laudes és a Vesperás (más néven Vecsernye). Mindkét imaórában ünnepélyesen bemutatjuk a tűzben égő, Istenhez emelkedő, „Krisztus édes illatát árasztó” keresztény élet jeleként a tömjén-áldozatot. – „Virraszatok és imádkozatok!” Ezt a krisztusi parancsot valósítja meg az Egyház a Vigiliában, melyben virrasztva várakozik az örök Nap felvirradására s a másnapi ünnepre. Ilyenkor több időnk van a zoltárok és a hosszabb olvasmány segítségével elmerülni Istennek és műveinek szemléletében. Ez a zsolozsma-rész napközben is imádkozható, mint „Olvasmányos imaóra”. A nappalt rövid imaórák szakítják meg. Rendszerességükkel a napot Isten jelenlétének tudatába helyezik. E napközi imaórák: délelőtt (9 óra körül) a Tertia, délben a Sexta, délután (3 óra körül) a Nona. Az éjszakai nyugalomra a napot befejező imaóra, a Completórium (magyarosan Kompléta) készít föl minket, hogy szívünk Krisztussal egyesülve békében pihenjen, és nyugodtan várja az utolsó elalvásnak és nagy ébredésnek napját.

4. A zsolozsmát a papságnak az egész közösség nevében, képviselőjében, kötelelességszerűen, rendszeresen, teljes egészében el kell végeznie. Gondoljunk rájuk hálával, hogy e szolgálatot nevünkben, értünk vállalják. De a zsolozsma még sem csupán a papok imádsága. A zsinat szerint, „mindazok, akik a szent zsolozsmát végzik ... az Anyaszentegyház nevében állnak Isten trónja előtt. Ajánlatos, hogy a világi hívők is imádkozzák, akár maguk között csoportban, de még külön-külön egyenként is.” Végül azt kívánja a Zsinat, hogy „a kiemelkedő imaórákat, elsősorban a Vesperást legalább vasárnapokon és nagyobb ünnepeken minden templomban

14. Krisztus, Isten Egyszülöttje, / Király vagy te mindörökre.
15. Mentésünkre közénk szálltál, / szüzi méhet nem utáltál.
16. Halál mérgét megtiportad, / mennyországot megnyitottad.
17. Isten jobbján ülsz most széket, / Atyádeval egy fölséged.
18. Onnan leszel eljövendő, / mindeneket ítélendő. (**Itt meghajlunk**)
19. Téged azért, Uram, kérünk, / mi megváltónk, maradj velünk.
20. Szenteidhez végy fel égbe, / az örökös dicsőségbe.
21. Szabadítsd meg, Uram, néped, / áldd meg a te örökséged.
22. Te kormányozd, te vigasztald, / mindörökké felmagasztald. (**Felállunk**)
23. Mindennap dicsérünk téged, / Szent nevedet áldja néped.
24. Büntől e nap őrizz minket / és bocsásd meg vétkeinket.
25. Irgalmazz Uram, irgalmazz, / híveidhez légy irgalmas.
26. Kegyes szemed legyen rajtunk; / Tebened van bizodalunk.
27. Te vagy, Uram, én reményem, / ne hagyj soha szégyent érnem.

Verzikulus és könyörgés:

P. Áldjuk az Atyát és a Fiút a Szentlélekkel együtt.

H. Dicsérjük és magasztaljuk őt mindörökké.

P. Áldott vagy, Uram az ég erősségében.

H. Dicséretes, dicsőséges és magasztos mindörökké.

P. Uram, hallgasd meg könyörgésemet.

H. És az én kiáltásom jusson elébe.

P. Az Úr legyen veletek. *H. És a te lelkeddel*

Könyörögjünk: Isten, kinek irgalmassága megszámlálhatatlan és jóságának kincse véghetetlen: hálát adunk szent Fölségednek minden ajándékaidért, és kegyességed előtt szüntelenül esdeklünk, hogy ki a hozzád folyamodók kérését teljesíted, őket soha el nem hagyva az örökké tartó jutalmakra elvezesd. Krisztus, a mi Urunk által. Amen.

HIMNUSZOK : PÁPAI D.U. 364

Hol Szent Péter sírba téve és Rómának dobog szíve,
ezrek ajkán, ezer nyelven hő ima zeng édesdeden:

Tartsd meg Isten, szent atyánkat, Krisztusnak helytartóját!

MAGYAR: D.U. 365

Isten, áldd meg a magyart jó kedvvel, bőséggel, / nyújts feléje védő kart,
ha küzd ellenséggel, / balsors akit régen tép, hozz reá víg esztendőt, /
megbűnhődte már e nép a múltat s jövendőt.

ZÁRÓÉNEK: D.U. 361

- 1.** Áldjon meg minket örök Atyaisten, / áldjon meg minket kegyes Fiúisten, /
áldjon meg, áldjon Szentlélek Úristen, / háromszemélyű igaz, örök Isten.
- 2.** Atya Úristen, aki szent Fiadat / bűn váltságára miérettünk adtad, /
Szentlélek Istent ki elküldted nekünk / egy örök Isten irgalmazz minékünk.

VESPERÁS